

Tűző naphan, forró szélben

Javában tart az aratás, melynek elég „megbízható” kísérői ma is a tüzek. Menyire tartják be aratás idején a tűzbiztonsági előírásokat? — ez érdekelte a megyei tanácsot, illetve a tűzoltóságot a minap, mikor a szentesi határba látogatunk el Hegyi Józseffel, a tanács mezőgazdasági és élelmiszer-osztálya főelőadójával és Nikovics Ottó tűzoltó századosal, aki egyzersmind tűzmegelőzési főelőadó is.

A Szegedtől mintegy órányi távolságra eső Szentesen, az Árpád Termelőszövetkezetbe néztünk be. Lóczy János, a szövetkezet elnöke először a gabonaszárítóhoz kalauzol el bennünket. — Két Sirokkó 30/4 szárítóberendezés áll rendelkezésünkre, naponta 7-8 ezer mássa gabona megy keresztül rajtuk. A búza kö-

zé bekerülő töreket, polyvát, egyebet ejtős rendszerű rosták távolítják el a szárítás előtt, s után — mondta. Kardos Sándor energetikus, tűvédelmi felelős hoztette, általában épp ezek a „kísérőanyagok” okozzák a tüzet: fölforrósodnak, s az öngyulladás következtében máris kész a baj. És hát korántsem oly egyszerű kezelni a szárítókat. Ha például két különböző helyről hozták a gabonát, könnyen előfordul, hogy a nagyobb nedvességtartalmú még ki sem száradt, a kevesebb vizet tartalmazót pedig már-már öngyulladás fenyegeti.

Utunk a szárítótól a búzatábláig vezetett, ahol javában dolgoztak a kombájnerek. Elhaladtunk a mintegy két hónapja leégett, 1800 négyzetméteres, fászerkezetes libanevelő mellett. Oltani nem tudott senki, mert

éppen közgyűlést tartottak, s így nem vették észre a tüzet. Mire vége lett, bennégett a hatezer-ötszáz szecsenként kis naposliba. Csak az épület vasvázai maradtak meg.

Útban a búzatáblák felé, Nikovics Ottó észrevette, hogy a trágyát a 22 kilovolts vezetékek alatt tartják. Miért éppen ott? Hát ez tényleg érdekes kérdés... A beláthatatlan területű szentesi határban pont a nagyfeszültség alá bírták hordani a trágyát — hosszszában —, aztán majd jön az öngyulladás, leszakadhat a vezetékek is... — Véletlenül rakták ide — mondta Kardos Sándor. A ház nagyságú szalmabálák közelében pedig sehol egy árva létra, egy boldogtalan kanna, vödör.

Kinn a határban megvartuk, amíg elér a tábla végéhez az egyik kombájn. — Claas-Dominator 106 — mondta Nikovics Ottó. Egyike a legmodernebb típusoknak, nagyjavításra hetenyc évig nincsen szükség. De hát ez is tele van forgósurlódó alkatrészekkel. Elég, ha közéjük kerül egy szalmacsomó, máris kész a baj.

Messze-messze, az erdőn túlról füst emelkedett fölfele. — Ott valami ég — mondták többen. — Tarlóégetés az, alighanem Pankoté. Az ilyen összefüggő füstfelhő mindig a tarlóégetés jele — mondta Kardos Sándor. Elindultunk egy másik tábla irányába, megnéztünk még egy Claas-Dominator. Előírás, hogy olajfolyása nem lehet, az elektromos vezetékek rendben találódjanak, szükséges a lapát és a szikracsapó is. — Ahol a csapágyházak melegszenek, főlhőlyagzik a festék. Ez pontosan megmutatja a vezetőnek, hol és mi nincsen rendben.

Megvartunk még egy régies-régi, NDK-gyártmányú E 516 típusú arató-csepőt is. Ezzel már akadt némi gond. Közben elkezdett esni az eső, indultunk is vissza Szegedre. — Nem is annyira mulasztások okozzák az aratási tüzeket, mint inkább az elavult gépek — mondta Hegyi József. Beborult az ég, egyre jobban esett. Nikovics Ottó azt mondta, az aratásnak csak tűző naphan, szél, forró szélben van romantikája. — Ez — nézett ki az autóbaklapon, az ablaktörők surrugva jártak — nem aratási hangulat. Sokkal inkább lehalászási...

Farkas Csaba

Nagyvállalatból több kicsi

Alapos egyeztetést, mérlegelést követően miniszteri döntés született, a nehéz helyzetbe került Esztergomi Labor Műszeripari Művek sorsáról. A 2700 dolgozót foglalkoztató nagyvállalatot átalakítják több kisebb, önálló vállalatá. A szétválasztás után önálló vállalat lesz a művek budapesti és esztergomi műszergyára, valamint az esztergomi járműgyára.

A szétválás gyakorlati megvalósítását miniszteri biztos irányítja majd.

István király-évforduló

A KISZ KB legutóbbi ülésén döntött a közelgő István király-évforduló mozgalmi megünnepléséről.

A tervek szerint, ennek formája történelmi-politikai játék lesz, részvevői pedig táborozó középiskolások diákok. Az augusztus 19–20-án zajló országos játék gerincét az államalapítás, az államiség, az alkotmány gondolatköre teremti meg. Az egy-egy évszázadhoz kötődő részfeladatok felölelik a XI. századtól napjainkig a társadalmi fejlődés fontosabb állomásait.

A győztes csapatok részt vesznek a televízió augusztus 20-i műsorában, s emellett értékes jutalmakban — többek között külföldi utazásban — részesülnek.

Nincs szabad bankválasztás

(El)változások az OTP ügyintézésében

Olvasom többször lapunkban: változások Szegeden a takarékpénztári ügyek intézésében. Aztán kezembe kerül egy szórólap is, amin azt tanulmányozhatom, melyik OTP-fiókot, illetve kivel foglalkozik. Első látásra kicsit bonyolultnak tűnik a dolog, pedig nyilván mindenkinek csak saját adatait, lakcímét kell „behelyettesíteni”, és meg tudhatja, hol kell ezután ügyesbajos dolgait intézni. Általában a lakóhelyhez legközelebbi OTP-fiókot jelöli meg kötelező ügyfélfogadónak a lap, pedig — gondolom —, sokan vannak, akik inkább munkahelyük közeliségét használják föl intézkedésre. Ez az első aggályom az új rendet illetően, amikor körútra indulok. Július elseje, a „nagy átrendezések” napja még nem volt régen, kíváncsi vagyok hát, látszanak-e már változások.

Ami nagyon sokaknak utba esik jövet-menet, az az OTP megyei fiókja a Takaréktár utcában. Ha nem feladat tudatában lépnék be az ajtón, az üres termet látna visszahökölnék, s megnézném, nincs-e kiírva, hogy leltár miatt zárva, vagy átépítés (lásd még: peresztróka!) miatt zárva. De átépítés nincs, csupán — idézem a szórólapot —: „a gyakori zsúfoltság elkerülésé”-nek szándéka hozott jó eredményt. Egy lélek sincs — az ott dolgozókon kívül.

Sebaj, legalább nyugodtan beszélgethetek velük, gondolom én. Hát: *beszélni azt lehet, de beszélgetni nemigen*. Tekintettel arra, hogy az amúgy szolgálatkész hölgyek névvel nem vállalják a szereplést. Szeretnének továbbra is az OTP-nél dolgozni — teszi hozzá az egyik megkérdezett... Csak elejtett mondatokat hallok: *hogy sirt x*, amikor el kellett mennie, *y pedig rögtön beteg is lett*. Szóval, részben érzelmi alapú megközelítést érzékelem az átszervezésnek. Szétrobbantottak egy jó közösséget, hallom. Beszámítva, hogy ritka dolog sok nőt harmonikus együttműködésben látni, s egy jó közösség munkájának az ügyfelek is csak használatát látják, mindez mégsem lehet döntő szempont egy átszervezésnél — fogalmazom magamban az ellenérvet, és kísételek az utcára. Orrom előtt épp egy taxi — élek a kínálózó lehetőséggel. Rókusi OTP — mondom a címet, a sofőr pedig szánakozóan végigmér. „Ez a madár se kapott itt kölcsönt, mehet a külvárosba, ha olyan fontos neki” — próbálom kitalálni gondolatát. Aztán csendben ülünk. „Lassan magától is odatalál az autó” — mondja egy érdeklődő kérdésemre a vezető. — De azt hallotta volna valami nagyfőnök, amit a korábbi utasok mondtak! — folytatja.

— *Miért, mit mondtak?* — kapok a szón. — Szitkozódta, mint a vízfolyás. Hogy amiért eddig öt percre beugrottak, azért most ki kell venniük egy nap szabadságot.

A Vértói útra érkezünk. A rókusi OTP-fiók vezetőjét, Lestárné Szikszay Juliannát faggatom a fejleményekről.

— Minket annyiban érintett a változás, hogy nagyjából 80 ezer ember személyi és áruvásárlási hiteleinek intézésével bízták meg a fiókot. Ennek a megnövekedett feladatnak a segítségével egy embert vehetünk majd fel.

— *Adatokat tudna mondani a növekedés érzékeltetésére?*

— Nézze, mi korábban három-négy hitelügyletet intéztünk naponta, ma például eddig harmincötöt — *néz közben az órájára Lestárné, megállapítván, hogy zárásig még bőven van idő, tehát ez a szám emelkedhet.*

— *Nyilván alaposan növekedett a várakozási idő, hosszas sorbanállásra lehet számítani. Mit szólnak ehhez az ügyfelek?*

— Ide hitelkérelemmel jönnek...

— *... tehát örülnek, ha kapnak valamit* — vágok közbe.

— Ennyit nem mondtam! — *tiltakozik a vezetőnő.* — De tény, hogy aki például betétet helyez el nálunk, más a hozzáállása a dolgokhoz. Nekünk azonban minden helyzetben az a célunk, hogy az ügyfelet a lehető legjobb színvonalon kiszolgáljuk.

— *Mi a véleménye a mostani változásokról?*

— Ennyit utasítást kaptam, amit végre kell hajtani. Egy jó hét tapasztalatai alapján amúgy is korai lenne véleményt mondani. Most nagyon megterhelő számunkra az új feladat, de olyan méltányos intézkedésben bízom, ami ezen változtat.

Rókusról az Aradi vértanúk tere felé vettem az utam. Közben gondolkodtam a hallottakon. S magamban úgy összegeztem a dolgozat: volt két fiók, munka is volt mindkettőben bőven, de emiatt senki sem panaszkodott. Most lett egy átszervezés, s az egyik helyen unatkozni, a másik helyen majd megzakadnak. Hogy akkor mi értelme? Kérdezgettem én is az OTP-ben. Igazi okot senki nem tudott. Annyit sügtak nekem — *természetesen név nélkül, nehogy baj legyen!* —, hogy a nemrég megnyílt újszegedi fiók megmentésére irányult az akció, aminek a létrehozása tömören fogalmazva „nem jött be”. Vagyis ráfizetéses. Így viszont — adminisztratív módon — lehet forgalmat produkálni...

Szóval, Aradi tér. Beck Zoltán fiókvezető fogad.

— Ez tény, hogy a központban az ügyfélforgalom minden volt, csak optimális nem — *kezdi mondókáját a főnök* — így viszont a kisebb fiókok kaptak nagyobb feladatot, ami nekik sem hiányzott.

— *Az Aradi téri fiók elbír a többletmunkával?*

— Bízom benne. Bár jósolni nehéz, kialakulnak új helyzetek, mégis azt mondom: változatlan pénzügypolitika mellett, boldogulunk kell ennyi feladattal.

— *Normálisnak mondható színvonalon?*

— Attól függ, mit tartunk normálisnak. Ha azt, hogy két perc alatt kiszórjunk mindenkit, akkor igen, ha azt, hogy legyen néhány percünk alaposan megbeszélni egy ügyfél pénzgondjait, akkor nem.

— *Hudom, „nem szabad” összehasonlítani bizonyos dolgokat. De akkor, amikor máshol lassan országhatárok sem számítanak bankok között, akkor primitív dolognak tűnik nálunk még vá-*

roszon belül is megszabni, hogy melyik OTP-fiók intézheti az ügyeinket. Mi a véleménye erről?

— Csak a magánvéleményem mondhatom. A jövőt feltétlenül abban látom, hogy valamennyi fiók teljes körű szolgáltatást tudjon nyújtani, hisz ez a területi megköötöttség minden, csak nem korszerű.

Az Aradi térről a központba, a Takaréktár utcába menet folytatom korábbi meditatálom. Csupa olyan emberrel találkoztam a fiókvezetőkön kívül is, aki helytelenítette az átszervezést. Hivatalosan persze senki nem vállalta, bár hozzátették: sokan megfogalmazták ellenvetésüket az igazgatónak, de nem vettem figyelembe. Az OTP megyei igazgatójával, Perjesi Lászlóval ülök szemközt. Alkalmam van tehát tőle megkérdezni az okot.

— A mi cégünk döntéseken alapuló működési renddel dolgozik, tehát nem népszavazáson múlnak a dolgok — *jelenti ki.* — Az utasításom megkapták a dolgozók, nem várom, hogy tapsoljanak neki, csak hajtásuk végre. Nem vitatom, hogy a változásokban vannak *kényelmetlenségi faktorok*, de a tömeg a fiókokban nem lesz tartós. Elfogy a személyi hitel, és nem lesz miért sorbanállni...

— *Egyáltalán, mi tette szükségessé az átszervezést?*

— Az, hogy a Takaréktár utcában már nem lehetett színvonalasan, kulturáltan, gyorsan dolgozni, tehát a tehermentesítés volt az elsődleges cél. Újszegeden létrehoztunk egy új fiókot, ott adottak a színvonalas munka feltételeit, ezért ügyfeleink egy részét oda irányítottuk.

— *Nem volna jobb, ha az ügyfél maga választhatná meg: melyik bankfiókban akar intézkedni? Ha nem adminisztratív lenne oda-kényszerítve egy fiókhoz, hanem azért választaná, mert ott gyorsabb, udvariasabb a kiszolgálás?*

— Nem jó a szabad választás, mert a Takaréktár utcában akkor is megmarad a nagy forgalom, s éppen ezt kell most megszüntetni.

— *Azt mondják a „rossz nyelvek”, mindezzel csak az újszegedi fiók deficitjét akarja eltüntetni?*

— Arra a fiókra nagy szükség volt, mert a Belvárosban már nincs lehetőség bővítésre. S ha már sikerült ott fiókot nyitnunk, akkor maximálisan ki kell használni. Inkább az a baj, hogy nem tudunk még öt másik fiókot is nyitni. Négy buszmegállónyra van a központtól az az OTP — nem lehet akadály! Ez a szabályozás bürokrácia — de észszerű bürokrácia. Újszegeden is sokan laknak, az újszegedi lakos ne jöjjön a Belvárosba, intézze otthon az ügyeit.

— *Nem reklamáltak még Önnek emiatt az intézkedés miatt?*

— Nagy baj nem lehet, mert nekem azt érzékelnem kellene. Egy vállalatnál mondták, hogy kiveszik tőlünk a KST-t, ha Újszegeden kezelik. Tegyük — túl nagy hasznunk úgy sincs rajta.

— *Csalódott lenne, ha kiderülne: ez az intézkedés nem jött be?*

— Miért ne jönné be? — *kérdez vissza az igazgató.* — A négy megálló miatt? Egyébként is, kell néhány hónap, amíg ítéletet lehet erről mondani.

Ítéletet tehát nekem is korai minderről mondani — gondolkozom hazafelé. Hisz amúgy is ő szakember. Hát nem? Balogh Tamás

Hétköznapi

Botrány...

Hallgatom a rádiót. Egy színészről beszél múltjáról, sikereiről, kudarcairól, bukáiról. Bölcse asszony — mondogatom magamban, hallgatván ízes-szép szavait, lelke legmélyéből fakadó, szokatlanul emberitesszerű rendüléseit egy érzékeny embernek, akiről utólag kiderül, hogy Neményi Lilinek hívják.

Számomra legalábbis utólag, mert menet közben kapcsolódok be, mintegy véletlenül a rádióbéli beszélgetésbe. Amikor a színészről éppen egy szegedi botrányról beszél. Amikoris Páger Antalról közösen játszza — mert, hogy szerinte így követelte meg a darab — harisnya nélkül merészelt megjelenni a színpadon. Szörnyűség! A szegedi diákság — mivel előre szertefutott a hír — természetesen botrányt csapott a premieren. Füttö, ordítás kísérte a színész minden mozdulatát. Mert hát harisnya

nélkül volt mersze mutatkozni a nagyszínpad előtt! Tudom, jól tudom, Szegedet szuper-konzervatív városként jegyezték évtizedeken át, többek közt mint a „szegedi gondolat” véletlen szülőhelyét. S azt is tudom, mindez már rég a múlté. Vagy mégsem? Hisz amikor én voltam diák, biz isten, eszünkbe nem jutott volna tüntetni, ha egy színész, ha úgy hozzá szerepe, mondjuk meztelenül jelenik meg a színpadon. Természetesen tartottuk volna. Csak hogy akkor még éltek, léteztek a megyei-városi művészetiirányítás kemény tabui, amely szerint a harisnya kötelező norma lett — ha áttetnem is.

Igaz, rég voltam már diák. Húsz esztendeje legalább. S ma már tabuk és konzervativizmus ugye nem létezhetnek. Csak ha a diákság követeli. Mondjuk egy színházi botrány során...

Telefon

Hívok, hívogatok immár napok óta egy NSZK-beli telefonszámot. Ha jól számolom, 14 számjegy. Nem is lenne gond, ha egyszer is sikerült volna túljutnom a foglalt jelzésen. Ez azonban még nem fordult elő. Szóval, legalább kétszázszor hívtam, s hogy ujjamon maradt még némi maradéka a bőrnek, azt annak köszönhetem, hogy egy ismerősömtől egy merőben szabálytalanul felszerelt, elektronizált telefonon egy gombnyomásra újra és újra útjára tudhattam indítani a merőben reménytelen hívást.

Jó-jó, mondhatnak. Mit jövök az ilyen süket szöveggel, hisz százazrek hiába várnak itt és most telefonra, hogy csak városban belül főlhívassák elvált feleségük által nevelt gyermeküket...?

Magam sem tudom, miért jövök ilyen szövegekkel. Mert legfőképpen egy példát tudnék hozzatenni mindehhez, hogy pár éve is hasonlóan jártam, de Hegyeshalomtól nyugatra, fél kilométerrel, egy utcai fülkéből, fillérekért, pillanatokon belül megkaptam ezt az NSZK-beli számot, amiért itthon bizony sok forintot fizetnék a Magyar Postának, ha egyszer véletlenül sikerült volna a kapcsolat. Dehát nem sikerült.

Igazuk van, ez az én bajom. Vagy mégsem? Leiki szemem előtt ugyanis megjelenik egy régóta óhajtottan várt nyugati üzletember, néhány millió dolláros meg-hatalmazással a zsebében, aki — a reménybeli társasági törvény jegyében — immár működő tőkét szeretne behozni az országba, vegyes vállalatot alapítva. S a tárgyalások közepette mondjuk New Yorkba akar telefonálni, ami természetesen két hét alatt sem sikerül. S ekkor — az elvesztegetett idő miatt káromkodva — összecsomagol, s útnak indul Tajvanra, Dél-Koreába vagy Malaysiába, ahonnan fél percen belül föl tudja hívni New Yorkot, ahol ráadásul nem bürokráciával, hanem adókedvezményekkel és tárt karokkal találkozik, no meg fegyelmezett és jól képzett munkatársakkal.

Hát nem neki van igaz?

(Megjegyzés: illetékes postai szakértők szerint manapság évente 80 millió (!) forint kárt okoz a népgazdaságnak a telefonellátás elégtelen volta. Ha a helyzet ilyen marad, magánbiztosításaim szerint hamarosan elérhetjük a 200 milliárd forintot, aminek felét akkora már dollárban kell számolnunk!)

Sz. I.